

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA
MÁSODIK SEKCIÓ

GUBACSI kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(44686/07. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2011. június 28.

Ezen határozat az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.

A Gubacsi kontra Magyarország ügyben,

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Françoise Tulkens, *Elnök*,

Danutė Jočienė,

David Thór Björgvinsson,

Giorgio Malinverni,

Sajó András,

Işıl Karakaş,

Paulo Pinto de Albuquerque *bírák*

és Françoise Elens-Passos, *Szekció Hivatalvezető-helyettes*

2011. május 17-i és június 7-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően

az utóbb említett időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (44686/07. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján egy magyar állampolgár, Gubacsi Gábor („a kérelmező”) 2007. október 3-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőt Kádár A., Budapesten praktizáló ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt („a Kormány”) Hóltzl L. Képviselő képviselte a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból.

3. A kérelmező azt állította, hogy a rendőrségen elszenvedett bántalmazása, illetve a bántalmazás megfelelő kivizsgálásának elmaradása megsértette az Egyezmény 3. cikkét.

4. 2010. február 8-án a Második Szekció Elnöke úgy határozott, hogy közli a panaszt a Kormánnyal. Arról is döntés született, hogy a kérelem érdeme és elfogadhatósága egyidejűleg kerül elbírálásra (29. cikk 1. bekezdés).

A TÉNYEK**I. AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI**

5. A kérelmező 1974-ben született és Budapesten él.

6. 2006. augusztus 19-én az esti órákban a kérelmező Siófok városában egy parkolóban kisebb autóbaleset résztvevője volt. A kérelmező azt állította, hogy személygépkocsiját megrongálva találta, amikor egy közeli étteremből visszatért a parkolóba, hogy készpénzt vegyen magához, míg a rendőrség egy szemtanú – egy arra haladó szabadnapos rendőr – tanúvallomására alapozva azt állította, hogy a kérelmező volt az, aki a parkolóból kihajtva személygépkocsijával egy leparkolt autónak ütközött. A szabadnapos rendőr riasztása nyomán este 10.40 körül a Siófok Városi Rendőrkapitányság két járőrt – K.I.-t és P.P.K-t – küldött a baleset helyszínére.

7. A két rendőr ellenőrizte a kérelmező személyazonosságát és alkoholtesztet végeztek a kérelmezővel. A teszt egyértelműen kimutatta, hogy a kérelmező súlyos alkoholos befolyás alatt állt. Ezért a kérelmezőt vér- és vizeletvétel céljából a siófoki Egészségügyi Központba szállították. A tesztet dr. V.I.E. este 11.40-kor végezte el. A véralkohol-teszt formanyomtatványon az orvos feltűntette, hogy a kérelmező lábain sérülések voltak. Ezt követően a kérelmezőt az Egészségügyi Központ egy másik osztályára vitték át, ahol dr. K.Gy. augusztus 20-án éjjel 12.15-kor megvizsgálta a kérelmezőt, és látleletben rögzítette, hogy felszíni horzsolásokat észlelt a kérelmező bal térdén és bokáján.

8. A vizsgálatot követően a kérelmezőt visszavitték a parkolóba, mivel a rendőrök azt az utasítást kapták, hogy készítsenek fényképfelvételeket a helyszínről. Amikor a kérelmezővel közölték, hogy a felvételek elkészítését követően bizonyos dokumentumok kitöltése céljából visszaviszik a Rendőrkapitányságra, akkor a kérelmező megpróbált elmenekülni. Miközben elfutott a rendőrök mellett, feldöntötte P.P.K. rendőrt, aki felszíni horzsolásokat szenvedett. K.I. rendőr üldözőbe vette a kérelmezőt, akit végül sikerült a földre szorítania és P.P.K. rendőr segítségével megbilincselnie. A rendőrség szerint az üldözés során a kérelmező számos úton átfutott, és ennek során néhány mozgó személygépkocsinak ütközött, illetve azokon keresztül esett.

9. Ezt követően a rendőrök rádión keresztül segítséget kértek. Két további rendőrautó érkezett a helyszínre, majd V.G. és S.Z. rendőrök éjszaka 12.30 órakor a Siófoki Rendőrkapitányságra szállították a kérelmezőt.

10. Őrizetbe vételét megelőzően a kérelmezőt – akit immár hivatalos személy elleni erőszakkal gyanúsítottak meg – újabb orvosi vizsgálat céljából a Rendőrkapitányságról visszaküldték az Egészségügyi Központba. R.Sz. és S.Z. rendőr szállította a kérelmezőt az Egészségügyi Központba.

11. Éjszaka 12.43 órakor dr. K.Gy. újból megvizsgálta a kérelmezőt, s rögzítette, hogy a lábán lévő, korábban már feltüntetett horzsolásokon kívül a kérelmező mellén kis duzzanat volt.

12. Az orvosi vizsgálatot követően a kérelmezőt visszavitték a Siófoki Rendőrkapitányságra, és a fogda alosztályon egy fogdában helyezték el. A kérelmező T.Z és L.P. rendőrök őrizete alatt állt.

13. Állítólagosan furcsa viselkedése miatt hajnali 3.00 órakor C.Gy., N.M., R.Sz. és M.Z. rendőrök kíséretében kábítószer teszt elvégzése céljából egy rendőrségi kisbuszban ismét az Egészségügyi Központba szállították a kérelmezőt. Hajnali 3.15 órakor dr. V.I.E. elvégezte a kábítószer tesztet, majd a kérelmezőt visszaszállították a Rendőrkapitányságra.

14. A kérelmező előterjeszti, hogy a fent leírt átszállítások egyike során a kísérő rendőrök bántalmazták a rendőrségi autóban vagy a kisbuszban, állítólag az arcát, mindkét oldalát és a gyomrát ütötték meg. Azt is előterjeszti, hogy fogvatartása során a kábítószer teszt elvégzését követően a fogda alosztály folyosóján négy rendőr súlyosan bántalmazta. A rendőrök állítólag a fal felé fordítva a falhoz állították a kérelmezőt, s több rendőr rúgta és ütötte testének minden részét. A kérelmező a földre esett, ahol a bántalmazás folytatódott. A hátára, az oldalára, a vese környékére, medencéjére, nyaka hátsó részére, halántékára, állkapcsára, háta felső részére és combjaira kapott rúgásokat és ütések. Ezt követően ismét a fallal szembefordítva a falhoz állították, megparancsolták, hogy álljon terpeszbe, majd az egyik rendőr – akit a kérelmező nem látott – megrúgta a heréit. Ekkor a kérelmező összeesett és az ütlegetés véget ért.

15. Bár a kérelmező azt állítja, hogy részegsége és megverése miatt nem képes teljes mértékben rekonstruálni az éjszaka történéseit, illetve felismerni az őt bántalmazó rendőröket, az eseményeket követő eljárás során mindvégig eltökélten állította, hogy a fogda alosztályon történt ütlegetésnél jelen volt négy rendőr közül kettőt felismert. A nyomozás során a kérelmező V.G.-t és T.Z.-t azonosította azon két rendőrként.

16. A kérelmező őrizetbe vétele augusztus 20-án reggel 7.00 órakor ért véget. Reggel 7.54 órától 8.09 óráig T.M. rendőr kábítószerrel való visszaélés gyanúja miatt kihallgatta a kérelmezőt, mivel a kábítószer teszt marihuana nyomait mutatta ki a kérelmező vérében.

17. Szabadon bocsátását követően egyik barátja átszállította a kérelmezőt a közeli Balatonkenese városba, ahol a kérelmező és felesége nyaralt. A kérelmező elmondta nekik, hogy bántalmazták, és megmutatta sérüléseit. A kérelmező az egész napot barátja házában, pihenéssel töltötte. Felesége fájdalomcsillapítókat adott neki. Felesége és barátja is megerősítette, hogy a kérelmezőnek látható sérülései voltak.

18. Augusztus 20-án este a kérelmező visszautazott Budapestre, és másnap felkereste dr. K.Cs. háziorvost, aki az alábbi sérüléseket állapította meg: a bal arcon nyomásra érzékeny duzzanat; a fejtető bal oldalán vérrel teli, dió nagyságú duzzanat; felszíni heges horzsolások a bal csuklón és az alkaron; cseresznye nagyságú zúzódások a bal és a jobb felkaron; dió nagyságú zúzódás a bal csípő felső részén; tojás nagyságú heges

horzsolások a derék mindkét oldalán; valamint horzsolások mindkét térd felett (két cseresznye nagyságú horzsolás a jobb térd felett, továbbá egy dió nagyságú és egy tojás nagyságú horzsolás a bal térd felett).

19. A sérülések felvételét követően a házi orvos a budapesti Szent János Kórház Urológiai Osztályára utalta be a kérelmezőt, mivel bal heréje erősen duzzadt volt. A házi orvos által feltárt sérüléseken túl az Urológiai Osztályon rögzítésre került, hogy a kérelmező bal heréje lúdtojás méretűre duzzadt. Herezúzódás és haematocela (testüregekben összegyűlt vér által okozott duzzanat) is megállapítást nyert. Mivel a kezelés nem járt eredménnyel, az urológus sebészeti beavatkozást javasolt, amit a kérelmező visszautasított.

20. 2006. augusztus 26-án a kérelmező ügyvédje panaszt nyújtott be a Siófoki Rendőrkapitányságon azzal a kéréssel, hogy a panasznak a kérelmező bántalmazásával kapcsolatos részét a kapitányság küldje meg az illetékes ügyészségi nyomozó hivatalnak.

21. A felterjesztett panasz nyomán a Kaposvári Ügyészségi Nyomozó Hivatal nyomozást indított. A Hivatal ezt követően meghallgatta a kérelmezőt és számos rendőrt, felismerésre bemutatást és egy sor szembesítést tartott, valamint szakvéleményt szerzett be. Azon tény ellenére, hogy állítása szerint a kérelmező a fogda alosztályon történt bántalmazásnál jelen volt négy rendőr közül kettőt felismert, a Hivatal 2007. február 20-án megszüntette a nyomozást. A Hivatal megállapította, hogy bár a kérelmező heréjének sérülését bántalmazás okozta, amely történhetett a Siófoki Rendőrkapitányságon töltött fogvatartása alatt, az elkövető személyazonossága nem volt megállapítható. Az eljárást megszüntető határozat szerint azok a rendőrök, akik a bántalmazást elkövethették, tagadták felelősségüket, és tanúvallomásaik egybehangzóak voltak; azok az orvosok, akikkel a kérelmező az események éjszakáján találkozott azt állították, hogy nem találtak bántalmazásra utaló sérüléseket, a kérelmező pedig az eljárás során ellentmondásos nyilatkozatokat tett, aminek lehetett az az oka, hogy a kérelmező erős alkoholos és kábítószeres befolyásoltság alatt állt, de ami egyúttal gyengítette a kérelmező szavahihetőségét.

22. 2007. március 14-én a kérelmező védőügyvédje panaszt nyújtott be a Somogy Megyei Főügyészséghez a nyomozást megszüntető határozat ellen, előterjesztve, hogy az Ügyészségi Nyomozó Hivatal nem tette meg az összes lehetséges intézkedést az elkövetők felelősségének megállapítására, s hogy a bizonyítékok mindenesetre elegendőek voltak ahhoz, hogy a kérelmező által felismert két rendőr ellen vádat emeljenek.

23. A Főügyészség 2007. március 30-án elutasította a panaszt. A határozatot – amely tartalmazta azt a figyelmeztetést, hogy az elutasítás ellen további jogorvoslatnak helye nincs – 2007. április 17-én kézbesítették a kérelmező számára.

II. RELEVÁNS HAZAI JOG

24. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény kimondja:

IX. Fejezet

III. Cím – A nyomozás lefolytatása

A nyomozás megszüntetése

„190. § (1) Az ügyész a nyomozást határozattal megszünteti,

- a) ha a cselekmény nem bűncselekmény,
- b) ha a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény,
- c) ha nem a gyanúsított követte el a bűncselekményt, illetve ha a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg, hogy a bűncselekményt a gyanúsított követte el,
- d) ha büntethetőséget kizáró ok állapítható meg, kivéve, ha kényszergyógykezelés elrendelése látszik szükségesnek,
- e) a gyanúsított halála, elévülés, kegyelem miatt,
- f) a törvényben meghatározott egyéb büntethetőséget megszüntető ok miatt,
- g) ha a magánindítvány, kívánat vagy feljelentés hiányzik, és az már nem pótolható,
- h) ha a cselekményt már jogerősen elbírálták, ideértve a Btk. 6. § esetét is,
- i) ha az elkövető kiléte a nyomozás során nem volt megállapítható,
- j) és megrovást alkalmaz, ha a gyanúsított cselekménye már nem veszélyes, vagy oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a törvény szerint alkalmazható legenyhébb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen.”

„191. § (1) A nyomozás megszüntetése - ha e törvény kivételt nem tesz - nem akadályozza annak, hogy ugyanabban az ügyben utóbb az eljárást folytassák.

(2) A nyomozás folytatását az ügyész, ha pedig a nyomozást az ügyész szüntette meg, a felettes ügyész határozattal rendeli el. Ha a gyanúsítottat megrovásban (Btk. 71. §) részesítették, az ügyész, illetőleg a felettes ügyész a nyomozást megszüntető határozatot hatályon kívül helyezi. A nyomozás folytatásáról szóló határozat ellen nincs helye panasznak.

(3) Ha a nyomozás megszüntetése ellen nem éltek panasszal, illetve az ügyész, vagy a felettes ügyész nem rendeli el a nyomozás folytatását, utóbb azt csak a bíróság rendelheti el az ellen, akivel szemben a nyomozást korábban megszüntették.

(4) Ha a bíróság a nyomozás folytatásának elrendelése iránti indítványt elutasította, változatlan alapon a nyomozás folytatásának elrendelése iránti ismételt indítvány előterjesztésének nincs helye.”

„207. § (1) A vádirat benyújtása előtt a bíróság feladatait első fokon a megyei bíróság elnöke által kijelölt bíró (nyomozási bíró) látja el.

(2) A nyomozási bíró dönt ...

c) a nyomozás megszüntetését követően a nyomozás folytatásának elrendeléséről [191. § (3) bek.]”

IV. Cím – Jogorvoslat a nyomozás során

„195. § (6) ... ügyészi határozat elleni panaszt elutasító határozat ellen a kézbesítéstől számított nyolc napon belül a határozatot hozó ügyészségnél felülbírálati indítvány terjeszthető elő, az ügyészség a felülbírálati indítványt az iratokkal és indítványával együtt három napon belül megküldi a bíróságnak[vagyis a nyomozási bírónak].”

„198. § (1) Ha a feljelentést a sértett tette, a sértett a feljelentést elutasító határozat ellen, a nyomozás elrendelése iránt a határozat közzétételétől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

(2) Ha az ügyész a nyomozást megszüntette, a sértett az eljárás folytatásának elrendelése iránt a határozat közzétételétől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”

„199. § (1) Az ügyész, illetőleg a felettes ügyész a panasz alapján

a) a feljelentést elutasító, illetőleg a nyomozást megszüntető határozatot hatályon kívül helyezi, és dönt a nyomozás elrendeléséről vagy folytatásáról, illetve a vádemelésről,

b) a panaszt elutasítja, ha azt nem találja alaposnak.

(2) A panasz elutasítását követően a sértett pótmagánvádlóként léphet fel, ha

a) a feljelentést a 174. § (1) bekezdésének *a)* vagy *c)* pontja alapján utasították el,

b) a nyomozást a 190. § (1) bekezdésének *a)-d)* vagy *f)* pontja alapján szüntették meg.”

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

25. A kérelmező az Egyezmény 3. cikke alapján a rendőri bántalmazást, továbbá a bántalmazás megfelelő kivizsgálásának a hiányát panaszolta.

A 3. cikk kimondja:

„Senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.”

26. A Kormány vitatta a panaszt.

A. Elfogadhatóság

1. A felek érvei

a. A Kormány

27. A Kormány kijelentette, hogy a kérelmezőnek nyomozás megszüntetése miatti panaszt kellett volna a nyomozási bíró elé terjesztenie, a büntetőeljárásról szóló törvény 191. § (3) bekezdés alapján a nyomozás folytatását kérve (ld. fenti 24. bekezdés). Továbbá, mivel a kérelmező számára ismert volt az általa támadott rendőrök kiléte, mindegyik ellen egyéni feljelentést kellett volna tennie. Ha így tett volna, akkor pótmagánvád érvényesítésével bíróság elé vihette volna az ügyet. Mivel ezen eljárási lehetőségeket nem vette igénybe, elmulasztotta a hazai jogorvoslatok kimerítését.

b. A kérelmező

28. A kérelmező előterjesztette, hogy a 191. § (3) bekezdésének Kormány általi értelmezése a jog félreértésén alapul. A nyomozási bírónak a nyomozás folytatásával kapcsolatos döntési jogköre természeténél fogva nem jelent jogorvoslatot a sértett fél számára a panasza nyomán megindított nyomozás megszüntetése ellen. Ez a jogkör valójában a gyanúsítottak számára biztosított, önkényes ügyészségi határozatokkal szembeni eljárásjogi biztosíték, melynek célja annak biztosítása, hogy a bűncselekmény gyanúja alól egyszer már tisztázott gyanúsított ellen csak bírói határozat alapján lehessen újból megnyitni a nyomozást. Ezt bizonyítja a büntetőeljárásról szóló törvény alapjául szolgáló törvényjavaslat miniszteri indoklása, amelyet a törvény e rendelkezéséhez fűzött különböző kommentárokból kifejtett jogtudósi álláspontok is alátámasztanak, és amelyet az a tény bizonyít, hogy a 191. § a törvény IX. Fejezetének III. (a Nyomozás lefolytatása címet viselő) Címében, nem pedig a IV. (Jogorvoslat a nyomozás során címet viselő) Címében került elhelyezésre. Mindenesetre, a 191. § alapján a nyomozási bíró csak olyan ügyekben rendelheti el a nyomozás folytatását, amelyekben a nyomozás meghatározott gyanúsított ellen folyik, a kérelmező ügye viszont nem ilyen volt.

29. A kérelmező továbbá előterjesztette, hogy ha meghatározott rendőrök ellen tett volna feljelentést, akkor az ügyész vagy elutasíthatta volna a feljelentést – de az ilyen elutasítás a 199. § (2) bekezdés alapján nem tett

volna lehetővé pótmagánvádlókénti fellépést –, vagy újabb nyomozást rendelhetett volna el, ami elkerülhetetlenül ugyanarra a következtetésre vezetett volna, mint amire korábban a Kaposvári Ügyészségi Nyomozó Hivatal jutott.

2. A Bíróság értékelése

30. A Bíróság emlékeztet arra, hogy a hazai jogorvoslatok kimerítésének kötelezettsége az Egyezmény alapján a kérelmező számára biztosított jogok megsértése tekintetében hatékony, elégséges és hozzáférhető jogorvoslatok kérelmező általi rendes kimerítését követeli meg. Ahhoz, hogy hatékony legyen, a jogorvoslatnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy közvetlenül orvosolja a kifogásolt helyzetet (ld. *Balogh kontra Magyarország*, 47940/99. sz., 30. bekezdés, 2004. július 20.). A szóban forgó jogorvoslatok létezésének nemcsak elvileg, hanem gyakorlatilag is kellően biztosnak kell lennie, ennek hiányában a jogorvoslatok nélkülözik a megkívánt hozzáférhetőséget és hatékonyságot (ld. *Akdivar and Others v. Turkey*, 16 September 1996, § 66, *Reports of Judgments and Decisions* 1996-IV).

31. A jelen körülmények között azonban a Bíróság úgy véli, hogy a nyomozási bíróhoz benyújtandó indítvány hatékony voltával kapcsolatosan a felek által előterjesztett érvek alapos vizsgálatára nincs szükség, mivel a Kormány nem bizonyította, hogy az ilyen kérelem hasonló esetekben hatékonyan bizonyult, és ilyen módon az adott körülmények között kimerítendő jogorvoslatnak minősül.

32. Továbbá, a Bíróság megjegyzi, hogy a kérelmező feljelentést tett az állítólagos bántalmazás miatt, a Bíróság ezért úgy véli, hogy a kérelmezőtől ésszerűen nem volt elvárható egy második, gyakorlatilag azonos, de név szerint meghatározott rendőrök elleni feljelentés megtétele.

33. Ebből következően a kérelem nem utasítható el a hazai jogorvoslatok kimerítésének elmulasztása miatt, Továbbá, a Bíróság úgy véli, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. A Bíróság továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B Érdem

1. A felek érvei

a. A Kormány

34. A Kormány előterjesztette, hogy a hazai hatóságok által lefolytatott nyomozás eredménye szerint a kérelmező bántalmazással kapcsolatos állításait a tanúvallomások nem támasztották alá minden kétséget kizáróan,

az orvosi szakvélemény pedig szintén nem erősítette meg, kivéve a heresérüléssel kapcsolatos bántalmazást. A kérelmező állításait a hatóságok megfelelő módon kivizsgálták, a nyomozás során összegyűlt bizonyítékok azonban nem szolgáltak elégséges alapul a támadott rendőrök büntetőjogi felelősségének megállapításához. Valójában a bántalmazás ténye a kivizsgálás során megállapítást nyert, de a kérelmező ellentmondásos és bizonytalan vallomása miatt az elkövetők személyét nem lehetett megállapítani.

b. A kérelmező

35. A kérelmező előterjesztette, hogy rendőrségi őrizetbe vételét megelőzően csak kisebb sérülései voltak, nevezetesen néhány felszíni sérülés a bal térdén és bokáján, továbbá egy kis duzzanat a mellén. Amikor a rendőrségi őrizetből kiengedték, akkorra már több súlyos sérülése volt, amint azt az orvosok megállapították. A Kormány semmilyen elfogadható magyarázattal nem szolgált e sérüléseket illetően, amiket a rendőrök általi bántalmazás okozott. A kérelmező továbbá azt állította, hogy állításainak kivizsgálása – különösen a kulcsfontosságú tanúk szükséges szembesítésének állítólagos elmulasztására és a felismerésre bemutatások lefolytatására figyelemmel – nem volt megfelelő,.

2. A Bíróság értékelése

36. Amint azt a Bíróság már számos alkalommal észrevételezte, az Egyezmény 3. cikke a demokratikus társadalom egyik alapértékét védi. Az Egyezmény még a legnehezebb körülmények között, így a terrorizmus és a bűnözés elleni harccal összefüggésben is tiltja a kínzást, illetve az embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést. Az Egyezmény és az ahhoz fűzött jegyzőkönyvek legtöbb, anyagi jogi szabályt tartalmazó rendelkezésétől eltérően a 3. cikk nem tesz lehetővé kivételeket, a 15 cikk alapján pedig a 3. cikktől még a nemzet létét fenyegető szükségállapot esetén sem megengedett az eltérés.

37. A Bíróság emlékeztet arra, hogy a bántalmazásnak a súlyosság egy minimális szintjét el kell érnie ahhoz, hogy a 3. cikk hatálya alá essen. E minimum megítélése relatív: az ügy összes körülményétől, így a bántalmazás tartamától, fizikai és/vagy lelki hatásától, valamint – bizonyos esetekben – az áldozat nemétől, korától és egészségi állapotától függ. Szabadságától megfosztott személy tekintetében olyan fizikai erő alkalmazása, amit a személy magatartása nem tett feltétlenül szükségessé, csökkenti az emberi méltóságot, és elvileg a 3. cikkben lefektetett jog sérelmét jelenti (ld. *Tekin v. Turkey*, 9 June 1998, §§ 52 and 53, *Reports* 1998-IV).

38. A Bíróság megjegyzi: őrizetbe vételekor a látlelet szerint a kérelmező lábán több horzsolás, mellén pedig kis duzzanat volt (ld. fenti 11. bekezdés). A szabadlábra helyezését követő napon azonban számos sérülés került megállapításra, beleértve egy duzzanatot a bal arcon, egy másik, vérrel teli duzzanatot a fejen, felszíni hegesedő horzsolásokat a bal csuklón és alkaron, zúzódásokat a bal és jobb felkaron, zúzódást a bal csípő felső elülső részén, heges horzsolásokat a derék mindkét oldalán, zúzódásokat mindkét térd fölött, továbbá herezúzódást és haematocetet (ld. fenti 18-19. bekezdés).

39. A Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező által elszenvedett sérülések kellően súlyosak voltak ahhoz, hogy a 3. cikk hatálya alá eső embertelen és megalázó bánásmódnak minősüljenek (ld. például *A. v. the United Kingdom*, 23 September 1998, § 21, *Reports* 1998-VI; *Ribitsch v. Austria*, 4 December 1995, §§ 13 and 39, Series A no. 336).

Azt kell még eldönteni, hogy a 3. cikk alapján az Államot terheli-e felelősség e sérülések miatt.

40. A Bíróság megismétli: ha valamely egyént jó egészségi állapotban vesznek rendőrségi őrizetbe, de szabadon bocsátásakor sérültek találják, akkor az Államot terheli az a kötelezettség, hogy elfogadható magyarázattal szolgáljon arra vonatkozóan, hogyan keletkeztek a sérülések (ld. *Selmouni v. France* [GC], no. 25803/94, § 87, ECHR 1999-V).

41. Az elébe terjesztett anyagok alapján a Bíróság úgy találja: a Kormány nem állapította meg, hogy a kérelmező sérülései nem a rendőrségi őrizetben vele szemben alkalmazott bánásmód miatt, hanem más módon keletkeztek. Valójában az eljárást megszüntető határozatban elismerésre került, hogy fogvatartása alatt a kérelmezőt bántalmazhatták. Továbbá, észrevételeiben a Kormány elismerte, hogy a nyomozás során bizonyítást nyert a bántalmazás (ld. fenti 34. bekezdés).

42. Ezen megfontolásra figyelemmel a Bíróság arra a következtetésre jut, hogy a kérelmezőt embertelen és megalázó bánásmódnak vetették alá. Ezért az Egyezmény 3. cikkét megsértették.

43. A vizsgálat megfelelő voltával kapcsolatos kérelmezői panaszt illetően a Bíróság észrevételezi, hogy a kérelmező által elszenvedett – egy háziorvos és egy urológus által megállapított – sérülések nyomán formális nyomozás indult, melynek során meghallgatták a kérelmezőt és számos rendőrt, felismerésre bemutatást és szembesítéseket tartottak, valamint szakvéleményt szereztek be. Az eljárást lényegében a főszereplők által tett tanúvallomások összeegyeztethetetlen voltára és arra figyelemmel szüntették meg, hogy a kérelmező – aki az incidens idején erős kábítószeres és alkoholos befolyásoltság alatt állt – ellentmondó nyilatkozatokat tett. Emiatt egyetlen meghatározott rendőr vonatkozásában sem lehetett egyéni büntetőjogi felelősséget megállapítani (ld. fenti 21. bekezdés). Ilyen körülmények között a Bíróság meggyőződött arról, hogy a kérelmező állításait megfelelő módon kivizsgálták.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

44. Az Egyezmény 41. cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

45. A kérelmező 500 euró vagyoni kártérítést követelt. Előterjesztette, hogy az elszenvedett sérülések következtében két hónapig nem tudott dolgozni, s hogy az összeg megfelel a kiesett jövedelemnek és azon gyógyszerek árának, amiket meg kellett vásárolnia. Nem vagyoni kártérítésként 10.000 eurót követelt.

46. A Kormány vitatta az igényeket.

47. A Bíróság a teljes követelt összeget, azaz 10.500 eurót ítél meg a kérelmező számára.

B. Költségek és kiadások

48. A kérelmező további 3.750 eurót kért a Bíróság előtt felmerült jogi költségek megtérítésére. Ez a dokumentumokkal alátámasztott összeg megfelel ügyvédje 3.640 eurót kitevő – az ügy sikeres lezárulását követően fizetendő, 130 eurós óradíjjal felszámolt 28 órányi munka – díjának, valamint 110 euró adminisztratív költségnek.

49. A Kormány vitatta az igényt.

50. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak annyiban jogosult költségei és kiadásai megtérítésére, amennyiben bizonyítja, hogy e költségek ténylegesen és szükségszerűen felmerültek, s összegüket tekintve ésszerűek. A jelen ügyben a birtokában lévő dokumentumokra és a fenti kritériumokra figyelemmel a Bíróság a teljes összeg, azaz 3.750 euró megítélését tartja ésszerűnek.

C. Késedelmi kamat

51. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatóvá *nyilvánítja* a kérelmet;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 3. cikkét megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára
 - (i) vagyoni és nem vagyoni kár tekintetében 10.500 (tízezer-ötszáz) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét;
 - (ii) költségek és kiadások tekintetében 3.750 (háromezer-hétszázötven) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie nemzeti valutában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2011. június 28-án, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Françoise Elens-Passos
Hivatalvezető-helyettes

Françoise Tulkens
Elnök